

Opole, 4.04.2024

Joanna Raźniewska

Opolski Kurator Oświaty

Rekomendacja

ws. zbadania dostępu do środków menstruacyjnych w opolskich szkołach

54% nastolatków w Polsce przynajmniej raz nie poszło do szkoły z powodu okresu. 21% dziewczynek musiało zwołać się z lekcji z powodu braku środków higieny menstruacyjnej¹. W świetle tych danych, naszych doświadczeń jako matek, nauczycielek, osób menstruujących oraz z rozmów z przedstawicielkami Młodzieżowej Rady Miasta Opola wynika wniosek, że opolskie uczennice wciąż narażone są lub doświadczają wprost ubóstwa menstruacyjnego. To przekłada się nie tylko na ich wyniki w szkole, a tym samym na ich szanse w przyszłości, ale także na postrzeganie samej siebie i pozytywny stosunek do własnej osoby.

Na podstawie raportu "Menstruacja" przygotowanego dla Kulczyk Foundation² wiemy, że w wielu szkołach pojawia się problem utrudnionego dostępu do podpasek i tamponów. Jeśli się nie pojawiają w tzw. różowych skrzyneczkach, to są dostępne w gabinetach higienistek, lecz: gabinet nie zawsze jest otwarty, zazwyczaj działa 2-3 razy w tygodniu; zdarza się, że oferuje produkty bardzo słabej jakości obniżających komfort i bezpieczeństwo dziewcząt; przejście do gabinetu wymaga od dziewczynki, u której miesiączka pojawiła się w sposób nagły i niespodziewany - przebycie tego odcinka bez odpowiedniego zabezpieczenia generuje duży stres i ryzyko zabrudzenia. Najlepiej obrazuje to cytata z raportu: "Kiedyś musiałam przejść do higienistki po kilku piętach, zanim doszłam to już tak przemokłam, że miałam całe spodnie ubrudzone. Wstydziłam się potem wrócić do klasy."

¹ za: Okresowa Koalicja

² Warszawa, luty 2020

Jeszcze jedną kwestią związaną z tematem jest organizacja przestrzeni w toaletach szkolnych, która pozostawia wiele do życzenia. Brakuje koszy w kabinach, co wiąże się z koniecznością wychodzenia z toalety z podpaską/tamponem do kosza znajdującego się w części wspólnej. Brak papieru toaletowego to brak możliwości zawinięcia/osłonięcia zużytej podpaski. Ostatnim elementem tej układanki jest to, że toalety stały się miejscem spotkań towarzyskich, gdzie podczas przerw nie można spokojnie skorzystać z sanitariatów, a przeludnione, stają się ostatecznie miejscem mało komfortowym i dyskretnym.

Raport przedstawia obraz całego kraju, a jako Rada Kobiet w Opolu chcielibyśmy poznać sytuację w opolskich szkołach. Wiemy, że szkoły korzystają z różnych sposobów, by zaadresować ten problem. Gdzieś to Rada Rodziców zbiera środki i zaopatruje szkołę w podpaski i tampony, w innych szkołach funkcjonują Różowe Skrzyneczki dzięki wolontariuszkom (uczennice lub kadra pedagogiczna) lub podobne rozwiązania przygotowane oddolnie przez nauczycielki. Te koszyki lub skrzyneczki funkcjonują dopóki mają zapewnioną opiekę oraz środki, w tym finansowe. Gdy tych brakuje, osoby menstruujące w kryzysie ubóstwa menstruacyjnego zostają bez wsparcia.

Chcemy, aby Opole było miastem godnej menstruacji, gdzie wiedza o okresie nie jest tematem tabu, a wszystkie dziewczęta i kobiety mogą skorzystać ze środków higienicznych, kiedy tylko potrzebują. Aby do tego doszło, potrzebujemy rzetelnej analizy sytuacji w opolskich szkołach podlegających Prezydentowi Miasta. Zwracamy się z prośbą o zbadanie, jak opolskie szkoły radzą sobie z dostępem do środków menstruacyjnych i edukacją (dla wszystkich osób uczniowskich) o okresie. Na podstawie tych informacji będziemy w stanie zaproponować adekwatne do potrzeb rozwiązania, które poprawią sytuację uczennic dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem menstruacyjnym.

Młodzież w wieku dojrzewania spędza w szkole średnio $\frac{1}{3}$ doby przez pięć dni w tygodniu, a statystycznie połowa uczniów to dziewczęta. Naszą odpowiedzialnością jest dawać równe szanse i warunki do dobrej edukacji. Dostęp do środków higienicznych jest jednym z elementów składkowych.

W imieniu Rady Kobiet w Opolu,

Przewodnicząca Rady Kobiet w Opolu